

به نام دانی توانا

اداره آموزش و پرورش ناحیه ۴ مشهد

امتحانات نوبت دوم (ضمن سال)

مؤسسه آموزشی تربیت‌علامه طباطبائی

دبیرستان پسران علامه طباطبائی

مدرسه ۱ مدرسه ۲

نام و نام خانوادگی :

شماره صندلی :

نام امتحان: ادبیات فارسی نهم

پایه - رشته: نهم - متوسطه ۱

شماره کلاس: ۹۰۳-۹۰۲-۹۰۱

تعداد صفحه: ۳

مدت پاسخگویی: ۶۵ دقیقه

تاریخ امتحان: ۲۹ / ۰۳ / ۹۵

نام دبیر: آقای حسن آبادی

نمره:

امضاء دبیر :

سئوالات

صفحه ی (۱)

بارم

الف) معنی شعر و نثر (۶ نمره) معنی و مفهوم عبارت ها و اشعار را در مقابل یا زیر آن بنویسید.

۰/۲۵

۱- جهان، جمله، فروغ روی حق دان ←

۰/۲۵

۲- خدایا به ذلت مران از درم ←

۰/۲۵

۳- هر شب، نماز کردی و تا روز بر پای بودی ←

۰/۲۵

۴- گوهر تن از گوهر اصل، بهتر بود ←

۰/۵

۵- پول، ارباب بدی است اما خدمتگزار خوبی است ←

۰/۵

۶- اگر حیا نمی بود ترک معاصی نمی کردند ←

۰/۵

۷- آن طرف، نصف جهان با تانک های آتشین در راه / این طرف، ایرانیان تنها ←

۰/۵

۸- بدان که هر چه در وجود است همه صنع خدای تعالی است. ←

۰/۵

۹- به بینندگان آفریننده را / نبینی مرنجان دو بیننده را ←

۱

۱۰- اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند ←

۱

۱۱- ای ابوذر، خداوند متعال به سیمای ظاهر و دارایی ها و گفته هایان نمی نگرد بلکه به دل ها و کردارتان می نگرد. ←

۰/۵

۱۲- مکن کاری که بر پا سنگت آید / جهان با این فراخی، تنگت آید ←

ب) معنی واژه (۲ نمره) معنی هر واژه را در پرانتز مقابل آن بنویسید.

۱۳- ابلیس، زهره ندارد. () ۱۴- نمی بینی کسی که به دردی دچار شد خضوع می کند. ()

۱۵- هشدار که منجی جهان آمد. () ۱۶- تو خود را مرنجان ای طرّار ()

۱۷- اسکندر، یکی از کاردانان را از عملی شریف، عزل کرد ()

۱۸- تا زیاده به خودت غره نشوی () ۱۹- زمین زنده، چون دییای هفت رنگ گردد ()

۲۰- که تواند که دهد میوه ی الوان از چوب؟ ()

سؤالات

صفحه ی (۲)

بارم

پ) درک متن (۴ نمره) به سؤال ها پاسخ دهید.

- ۰/۵ ۲۱- چرا شاعر می گوید: «برایت آرزومندم که دشمن نیز داشته باشی، نه کم و نه زیاد...»؟
- ۰/۵ ۲۲- در بیت «اینک ای خوب، فصل غریبی سرآمد / چون تمام غریبان، تو را می شناسند» چرا شاعر می گوید «فصل غریبی سرآمد؟» ...
- ۰/۵ ۲۳- منظور از این عبارت چیست؟ «حیات حقیقی مردان خدا، ققنوس وار از میان خاکستر نخل های نیم سوخته ی خرّمشهر، سربر آورد.»
- ۰/۵ ۲۴- «آرش کمان گیر» و «حسین فهمیده»، چه شباهتی به هم دارند؟
- ۰/۵ ۲۵- با توجه به درس «زن پارسا» بنویسید منظور از کلمه های مشخص شده چیست؟ «اگر یک دوست، خفته است دوست دیگر، بیدار است.»
- ۰/۵ ۲۶- منظور از عبارت «مَثَلِ مؤمنان، جمله، چون یک تن است چون یک اندام را رنجی رسد همه ی اندام ها آگاهی یابند و رنجور شوند.» چیست؟
- ۰/۵ ۲۷- با توجه به درس «میلاذ گل»، در بیت «گلزار زعیش، لاله باران شد / سلطان زمین و آسمان آمد» منظور از مصراع دوم چیست؟
- ۰/۵ ۲۸- منظور از این عبارت چیست؟ «نه مرد به عمل، بزرگ و شریف گردد بلکه عمل به مرد، بزرگ و شریف گردد پس در هر عمل که هست نیکو سیرتی می باید و داد.»

ت) دانش ادبی (۳ نمره)

- ۰/۵ ۲۹- در بیت «همی خواهم از کردگار جهان / شناسنده ی آشکار و نهان»، کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟
- ۰/۵ ۳۰- در بیت «عشق با دشوار ورزیدن خوش است / چون خلیل از شعله، گل چیدن خوش است» کدام آرایه ی ادبی وجود دارد؟
- ۰/۵ ۳۱- در بیت «شد نفس آن دو سه هم سال او / تنگ تر از حادثه ی حال او» ردیف و قافیه را دقیق مشخص کنید.
ردیف
قافیه
- ۰/۵ ۳۲- در میان گروه کلمه های زیر، دو واژه ی نادرست وجود دارد زیر آن ها خط بکشید و شکل درست را بنویسید:
«تصویر مار بوآ - حضم غذا - حدس و گمان - وداع و خداحافظی - انسان علاقمند - مالک ستارگان»
- ۰/۵ ۳۳- ساخت هر واژه را در مقابل آن بنویسید. (ساده، مرکب، مشتق)
الف) هواپیما ()
ب) آرزومند ()
- ۰/۵ ۳۴- فعل جمله ی زیر را به «ماضی مستمر»، تغییر دهید و جمله را بازنویسی کنید:
«این هواپیما با سرعت فوق العاده ای پرواز می کند.»

بارم	صفحه ی (۳)	سؤالات
		ث) خودآزمایی (۳ نمره)
۰/۵		۳۵- چرا خداوند بزرگ، نعمت تفکر و اندیشیدن را به انسان ها بخشید؟
۰/۵		۳۶- چرا خرمشهر، نماد هشت سال مقاومت، معرفی شده است؟
۰/۵		۳۷- منظور از بیت «کمال است در نفس انسان، سخن / تو خود را به گفتار، ناقص مکن» چیست؟ توضیح دهید.
۰/۵		۳۸- رهبران جامعه ی اسلامی، چه نقشی در هدایت مردم دارند؟
۰/۵		۳۹- با توجه به درس «شازده کوچولو»، چرا روباه، دوست داشت اهلی شود؟
۰/۵		۴۰- با توجه به درس «دو نقاش»، یکی از نقاشی ها پرندگان را به اشتباه انداخت، آن ها چگونه فریب خورده بودند؟
		ج) حفظ شعر (۲ نمره)
		- جاهای خالی را با کلمه ی مناسب، تکمیل کنید:
۰/۵		۴۱- کودکی از جمله ی / رفت برون با دو سه
۰/۵		۴۲- دشمن دانا که غم بود / بهتر از آن دوست که بود
۰/۵		۴۳- آب را گل نکنیم / در فرودست انگار، می خورد آب
۰/۵		۴۴- آب را گل نکنیم / شاید این آب روان می رود پای سپیداری / تا فرو شوید دلی

پاسخنامه‌ی ادبیات نهم

الف - معنی شعروتر:

- ① - همه‌ی جهان را جلوه‌ی جمال الهی بدان .
- ② - خدایا مرا به خواری از درگاهت مران .
- ③ - هر شب با صبح در حال نماز بود .
- ④ - هنوز دانشی از اصل و نژاد ، بهتر است .
- ⑤ - پول اگر در خدمت انسان و انسانیت باشد مانند یک خدمتگزار خوب است اما اگر انسان در خدمت پول باشد ارباب بدی است .
- ⑥ - اگر شرم وجود نداشت انسان ، گناهان را ترک نمی‌کردند .
- ⑦ - بی‌نی از قدرت های دنیا در کنار صندل بودند و از صندل حمایت می‌کردند و ایرانیان ، حامی نداشتند و تنها بودند .
- ⑧ - بدان هر چه که می‌بینی ، خدا آفریده است .
- ⑨ - با چشمانت نمی‌توانی خدا را ببینی چشمانت را از زینت کنی .
- ⑩ - حالا ای امام خوب ، زمان غریب بودن تو در ایران به پایان رسیده است زیرا همه‌ی زیارت کنندگان ت به دیدارت می‌آیند چون تو را می‌شناسند .
- ⑪ - ای ابوذر ، خدای بلند مرتبه به ظاهر و ثروت و گفته‌های ثانی نگردد بلکه به نیت و عمل مشا توجّه دارد .
- ⑫ - کاری کنی که در زندگی ، دچار مشکلات شوی و دنیای به این بزرگی ، برایت مانند زندان بشود .

ب - معنی واژه:

- ⑬ - جرأت ⑭ - فروتنی ⑮ - نجات دهنده ⑯ - دزد ⑰ - بولنگر کرد ⑱ - مخور ⑲ - حریر ⑳ - رنگارنگ

پ - درک متن:

- ① - زیرا دشمنی ، عیب له‌رایی گوید و انسان می‌تواند عیب‌های خود را بر طرف کند .
- ② - چون خالاهم ، آما امام رضای را می‌شناسند و به دیدارش می‌آیند .
- ③ - ایرانیان با پذیرش شهادت که در مشهور ترین کشته‌های یک انسان برتر دنیا شدند . . .
- ④ - هر دو در لحظه‌ی خاصی برای نجات ایران از جان خود گذشتند تا وطن سرفراز باقی بماند .
- ⑤ - زن پارسا - خداوند ⑥ - بی‌آدم اعضا یک بگیرند . . . انسان که در مقابل رنج هم نوعانستگ نباید بی تفاوت باشد .
- ⑦ - امام عصر (عج) به دنیا آمدند .
- ⑧ - فرد باید پایت خوب و با عملی که در کارش به کار می‌برد خود را بهتر و بزرگ کند . . .

ت - دانش ادبی:

- ⑨ - تضاد ⑩ - تلمیح ⑪ - مایه = سال - حال ⑫ - ردیف = او - او ⑬ - هضم غذا - انسان علاقه مند
- ⑭ - ال - مرکب ⑮ - مستحق ⑯ - این هوا بیما با سرعت فوق العاده‌ای داشت پرواز می‌کرد .
- ⑰ - در همه‌ی پدیده‌ها تأمل کند و بفهمد که هر چیز برای کاری خلق شده است و از این راه به خدایش می‌رسد .
- ⑱ - چون ایرانیان برای آن که این شهر را از تصرف صدایمان خارج کنند شهدای بسیاری را تقدیم کردند .
- ⑲ - این است که سخن نابجا ، ویرانگر است و سخن بی‌جا و بی‌بافت باعث کمال انسان می‌شود .
- ⑳ - نقشی مانند پیر ، مطالب مردم و جا بجهتند که به تباه‌کننده نشود .
- ㉑ - چون زندگی‌اش یکذواخت شده بود .
- ㉒ - مگر کردند انلورده واقعی است .

ج - حفظ شعر:

- ㉓ - آزادگان - آزادگان ㉔ - جان - نادان ㉕ - گفتی ㉖ - اندوه

« موفق باشید »